

3. *Entsyklopediia osvity* [Encyclopedia of education]. Akademiia ped. nauk Ukrainy; 2008., Holovnyi redaktor. V. H. Kremin, Ky`yiv: Yurinkom Inter, 1040 s.
4. Iermoshenko, M.M., 2006. *Menedzhment* [Management]. Navchalnyi posibnyk, Ky`yiv: Natsionalna akademiia upravlinnia, 204 s.
5. Zhyhalov, V.T., Shymanovska, L.M., 1994. *Osnovy menedzhmentu i upravlinskoï diialnosti* [Fundamentals of management and management activities], Ky`yiv: Naukova dumka, 205 s.
6. Kryzhko, V.V., Pavliutenkov, Ye.M., 1998. *Menedzhment v osviti* [Management in education], Navchalno-meodychnyi posibnyk, Ky`yiv, 192 s.
7. Meleshko, V.V., 2018. Osoblyvosti upravlinnia opornymy zakladamy osvity v umovakh detsentralizatsii [Peculiarities of management of base schools in the context of decentralization], *Zbirnyk naukovykh prats «Pedagogichna osvita: teoriia i praktyka»*, 25, Ch.2., Kamianets-Podilskyi, s. 113–120.
8. *Menedzhment u derzhavnomu upravlinni* [Management in public administration], 2017. Navchalnyi posibnyk, za zah. red. Pietkova V.P., Ky`yiv: KNT, 216 s.
9. *Osvitnii menedzhment* [Educational management], 2003. Navchalnyi posibnyk, Za red. L. Danylenko, L. Karamushky, Ky`yiv: Shkilnyi svit, 400 s.

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2020-29-72-81>
УДК 37. 014. 5. 091. 12: 005. 342(477)

Савельчук Ірина Борисівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та технології соціальної роботи
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6813-4548>
iraut@ukr.net

Сейко Наталія Андріївна,

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Житомир, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6197-9553>
sejkona.zdu@gmail.com

Андрійчук Наталя Михайлівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Житомир, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8194-5417>
andriyuchuknata@zu.edu.ua

**ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК
ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА УНІВЕРСИТЕТУ: МОДЕЛЬ QUADRUPLE HELIX**

Анотація. У статті розкриваються особливості впливу соціального партнерства на процес інноваційного розвитку освітнього середовища закладів вищої освіти.

Розглядається суперечливий характер поняття «освітнє середовище університету», що визначається його сутнісними характеристиками та взаємозв'язками учасників освітнього процесу.

Ретельно аналізується зміст та структурні компоненти соціального партнерства, спрямованих на перетворення освітнього середовища університету. Теоретично обґрунтовані перспективи практичної реалізації моделі співпраці «QuadrupleHelix», яка спрямована на забезпечення керованої та скоординованої взаємодії всіх учасників процесу підготовки фахівців до майбутньої професійної діяльності. Розкрито можливості стратегії партнерської взаємодії в процесі створення відповідного освітнього середовища в закладах вищої освіти як головної умови підвищення якості підготовки майбутніх фахівців.

Здійснено аналіз потенційних можливостей середовища для реалізації підготовки фахівців у закладах вищої освіти, спрямованих на актуалізацію середовищного підходу, застосування якого дало змогу розкрити значущість взаємовпливів спеціально створеного освітнього середовища (інноваційного, інклюзивного). Особливого значення набувають ознаки впливу на розбудову потенціалу середовища, які мають створювати та призводити до успішного функціонування освітнього середовища закладів вищої освіти, зокрема університетів. Доведено, що розширення можливостей освітнього середовища закладів вищої освіти на основі моделі співпраці «QuadrupleHelix» забезпечує його інноваційний розвиток задля удосконалення підготовки фахівців.

Ключові слова: освітнє середовище; професійна підготовка; соціальне партнерство; модель співпраці «QuadrupleHelix»; інноваційне освітнє середовище; інклюзивне освітнє середовище; партнерська взаємодія соціальних інституцій.

1. ВСТУП /INTRODUCTION

Постановка проблеми. Основними пріоритетами оновлення вітчизняної системи вищої освіти є орієнтація на інноваційний розвиток освітнього середовища закладів, що здійснюють підготовку фахівців, здатних діяти в складних професійних ситуаціях компетентно та соціально відповідально. Результативність виконання таких завдань цілком залежить від створення умов для знаходження шляхів та можливостей підвищення партнерської взаємодії викладачів та їхнього залучення до співпраці з державними закладами, громадськими і благодійними організаціями, бізнес-структурами. Тому актуальним є питання пошуку механізмів організації соціального партнерства, що спрямовані на інноваційний розвиток освітнього середовища закладів вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання щодо знаходження шляхів розв'язання проблеми інноваційного розвитку освітнього середовища висвітлені в дослідженнях, що розкривають його сутність як педагогічного феномену (А. І. Артюхіна) та системи впливу й умов формування особистості, можливостей для її розвитку (В. А. Ясвін), як єдності суб'єктів навчання та системи їхніх відносин (Ю. М. Михайлова), визначають вплив на формування в студентів інноваційного мислення, професійних і соціальних компетенцій (В. П. Делія), творчий характер освітньо-виховного середовища (К. І. Приходченко), взаємозв'язок впливу його чинників на розвиток особистості (В. Г. Бочарова, Є. В. Бондаревська, Н. Б. Гонтаровська, Л. І. Новикова, Р. О. Семенова,

О. О. Ярошинська), умови створення інклюзивного освітнього простору (М. Є. Чайковський), інформаційно-освітнього середовища в сучасному університеті (Л. Ф. Панченко), у тому числі засобами інформаційно-комунікаційних технологій (Р. С. Гуревич та ін.), через впровадження нових напрямів діяльності, створення нових технологій для набуття нової якості підготовки фахівців (П. П. Єфімов, В. Н. Костін, О. В. Лісовець). Питанням інноваційного розвитку освітнього середовища закладів вищої освіти через створення умов для партнерської взаємодії соціальних інституцій приділено недостатньо уваги.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ /AIM AND TASKS

Метою поданою статті є розкриття можливостей партнерської взаємодії в процесі створення спеціально організованого освітнього середовища в закладах вищої освіти як головної умови підвищення якості підготовки майбутніх фахівців.

Завданням стає визначення підґрунтя моделі соціального партнерства та її складників, які впливатимуть на інноваційний розвиток освітнього середовища підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. Під час дослідження буде використано елементи наукових методів: теоретичний аналіз, синтез, порівняння, систематизація, узагальнення, опитування.

3. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ /RESEARCH METHODOLOGY

Виявлення та розширення потенційних можливостей середовища для реалізації підготовки фахівців у закладах вищої освіти актуалізує середовищний підхід, застосування якого дає змогу виявити значущість взаємовпливів спеціально створеного освітнього середовища. Особливого значення набувають тільки ті ознаки впливу на розбудову потенціалу середовища, які мають створювати та призводити до успішного функціонування освітнього середовища закладів вищої освіти, зокрема університетів. З цих міркувань, характерологічною ознакою освітнього середовища університету може бути забезпечення партнерської взаємодії соціальних інституцій, керованих та скоординованих відносин усіх учасників освітнього процесу щодо створення спеціально організованих умов ефективної підготовки фахівців до професійної діяльності. Отже, середовищний підхід спрямовує розширення можливостей освітнього середовища університету для удосконалення підготовки майбутніх фахівців, поєднуючи ресурси організацій-партнерів для його інноваційного розвитку.

4. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ /RESEARCH FINDINGS

Необхідність партнерської взаємодії є світовою тенденцією, що зумовлена реалізацією партнерства заради Глобальних цілей сталого розвитку (ЦСР) задля прояву ініціатив та об'єднання власних ресурсів і знань, щоби створити нові рішення, покращити стандарти в конкретній галузі та розв'язати складні соціальні проблеми. Напевно, що реалізація цілей сталого розвитку суспільства неможлива без ефективної, погодженої спільної партнерської взаємодії в будь-яких сферах його життєдіяльності. Саме тому поширюються механізми створення певної спільної інфраструктури для партнерської взаємодії органів самоврядування, закладів освітньої сфери, бізнес-структур, недержавних громадських і благодійних організацій із просування волонтерських та освітніх ініціатив.

Загальновідомо, що спільні партнерські відносини вибудовуються як колективні дії, які здійснюються [1] через застосування системних механізмів щодо створення багатосторонніх платформ (мережі) партнерства, залучення найкращих міжнародних практик, розвиток стратегій партнерства, організаційно-правового потенціалу, партнерських навичок та інноваційної культури, формування компетентності до партнерської взаємодії. Завдяки залученню до інноваційної та науково-дослідницької діяльності реалізується «вплив соціального партнерства щодо розроблення та впровадження інновацій» [2].

У контексті нашого дослідження ми з'ясували, який досвід партнерської взаємодії заклади вищої освіти мають із громадськими і благодійними організаціями та фондами, соціально орієнтованими бізнес-структурами, органами місцевого самоврядування, засобами масової інформації, іншими освітніми закладами. Так, проведено опитування викладачів закладів вищої освіти (Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова та Житомирського державного університету імені Івана Франка – усього 90 учасників), свідчить, що опитані здебільшого (82,2 %) мали досвід взаємодії з тими чи іншими освітніми закладами, державними установами та громадськими організаціями, з якими встановлено партнерські відносини. Водночас долучалися до самостійного пошуку партнерів з інших сфер діяльності тільки 35,8% опитаних викладачів, з якими взаємодія відбувалася двостороннього (лінійного) характеру та стосувалася виключно проходження різних видів виробничої практики студентами, проведення окремих спільних навчально-виховних заходів або для залучення певних видів ресурсів. Відтак, результати такої взаємодії свідчать про спрямування співпраці з роботодавцями та стейкхолдерами, у якій чітко визначено межі академічно-професійної співпраці та партнерської взаємодії фахівців, викладачів та студентів.

Партнерство стає тим дієвим інструментом реалізації ефективної взаємодії розв'язання соціальних проблем суспільства та соціально незахищених верств населення, налагодження якого є завданням підготовки майбутніх фахівців в освітньому середовищі закладів вищої освіти. Партнерська взаємодія освітніх закладів із державними інституціями, бізнес-структурами та організаціями громадянського суспільства сприяє процесу удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах спеціально створеного освітнього середовища.

З наукових позицій педагогіки, педагогічної психології, соціальної педагогіки, соціології розкриваються різні особливості прояву феномену «середовище». Відтак, акцент робиться на вивченні й розкритті потенційних можливостей саме освітнього середовища. Труднощі виникають через двомірність вивчення феномену щодо впливу середовища на особистість, так і можливостей особистості впливати на середовище, особливо освітнього середовища та спеціально організованих середовищ закладів освіти: інноваційного освітнього середовища, інклюзивного освітнього середовища. Тому суперечливий характер спеціально організованого середовища, на думку С. В. Воробйової, полягає в створенні широких можливостей вибору змісту, видів діяльності, способів взаємодії суб'єктів освітнього середовища, створення умов щодо розвитку різних форм соціальної активності для творчої самореалізації особистості в процесі перетворення середовища [3, с. 28]. Саме це пов'язує та поєднує розвиток, навчання, виховання та соціалізацію особистості, зумовлюючи їхній перехід до саморозвитку завдяки становленню суб'єктних характеристик особистості через взаємодію зі спеціально організованим середовищем [3, с. 28].

Оскільки якісна освіта є одним із пріоритетів з-поміж інших цілей сталого розвитку, то завдання, які зазначені для її реалізації в Україні [4] певним чином стають можливими в поєднанні зусиль щодо реалізації механізмів соціального партнерства.

Тому, орієнтуючись на сучасні вимоги до підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців доцільно здійснювати: оновлення галузевих стандартів вищої освіти; забезпечення рівного доступу до освіти та підготовки для уразливих груп населення, зокрема людей з інвалідністю й осіб, які перебувають в уразливому становищі; оновлення змісту підготовки фахівців через упровадження освітніх програм із питань сталого розвитку, раціонального споживання, прав людини, гендерної рівності, соціальної єдності; забезпечення принципу відповідності освіти потребам суспільного розвитку; активного включення в суспільні відносини всіх громадян, незалежні від їхніх фізичних, інтелектуальних та інших відмінностей; залучення молоді, дорослих та людей похилого віку до програм формальної та неформальної освіти.

Відомо, що сучасна природа партнерської взаємодії соціальних інституцій базується на розумінні спільної діяльності відповідно до традиційної моделі потрійної співпраці (модель «Triple Helix»). Визначаючи її складники щодо проектування «нового інноваційного середовища взаємодії університетів – бізнес-структур – держави» [5, с. 16] завдяки спільним зусиллям і співпраці здійснюється розроблення та впровадження інновацій [6]. Проте, реагування університетів на потреби громадянського суспільства та вразливих верств населення призвело до виникнення іншої інноваційної моделі «Quadruple Helix» [7], оскільки розширення її структурної взаємодії (університет – бізнес-структури – держава – громадянське суспільство) дозволяють розв'язувати соціальні проблеми споживачів інновацій. Ця модель не тільки розширює можливості партнерської співпраці університетів із громадянським суспільством через включення демократичного середовища (громадянські організації і громадяни як споживачі (споживач інновацій та ЗМІ), але й забезпечує провідну та координуючу функції університетів. Університет як науково-дослідницький та інноваційний осередок організовує діалог та співпрацю з громадськими організаціями, що представляють значення для здійснення якісної професійної підготовки фахівців. Трансформаційні можливості моделі потрійної співпраці «Triple Helix» та інноваційної моделі «Quadruple Helix» у контексті перспектив сталого розвитку призводять до їхнього адаптування на мезо- та мікрорівнях відповідно до потреб споживачів інновацій у конкретній науковій та практичній сферах. Саме тому, ідеї варіативного доповнення традиційної моделі потрійної співпраці є цінними і для нашого пошуку щодо оптимізації спільної діяльності на мезосоціальному рівні (освітні заклади, державні установи, органи місцевого самоврядування, бізнес-структури та організації громадянського суспільства) та на мікросоціальному рівні (викладачі закладів вищої освіти, студентами та фахівці-роботодавці) задля покращення партнерської взаємодії університету з іншими соціальними інституціями.

Відтак, саме університети, забезпечуючи партнерську взаємодію з організаціями громадянського суспільства мали змогу зробити вагомий внесок в удосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців через наявну перевагу можливостей свого освітнього середовища щодо застосування інноваційних форм та методів співробітництва та соціального партнерства. Водночас найпоширенішими формами партнерської взаємодії, які зорієнтовані на підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності вважаються – виробнича практика студентів, проведення спільних заходів профорієнтаційного спрямування, запрошення фахівців-практиків до проведення лекцій та інших освітніх та практико-орієнтованих заходів. Так, за переконанням С. М. Коляденко [8] сфери соціального партнерства освітніх закладів та недержавних організацій можуть стосуватися розроблення та оновлення навчально-методичного забезпечення професійної підготовки з використанням комп'ютерної техніки та інформаційних

технологій; ведення взаємного стажування викладачів та співробітників партнерських організацій; підготовки та видання спільної навчально-методичної літератури; реалізації соціально значущих програм, соціальних проєктів та акцій. Саме тому, встановлення партнерської взаємодії найбільш активно відбувається з організаціями громадянського суспільства, які спрямовані на розв'язання соціальних проблем та захист різних верств населення, дітей, молоді та жінок. Так, ефективна партнерська взаємодія університетів вибудовується з такими організаціями громадянського суспільства [9, с. 49–50]:

- 1) організації, що створені для захисту професійних та інших прав громадян (профспілкові організації, правозахисні та професійні громадські організації);
- 2) організації, що діють у загальних, суспільно корисних цілях (культурно-релігійні, просвітницькі, етнічні та екологічні організації);
- 3) організації для задоволення соціальних потреб різних категорій населення (благодійні організації та фонди);
- 4) організації, що створено для здійснення переважно особистих інтересів (жіночі, дитячі, молодіжні організації, інші громадські організації — спортивні, творчі, оздоровчі та ін.).

Треба визнати той факт, що громадські, благодійні організації й фонди визначаються пріоритетними напрямками діяльності. Насамперед це захист прав окремих соціальних верств населення, лобювання та задоволення їхніх інтересів, благодійницька діяльність і надання допомоги членам цих організацій. Але вони здійснюють також і інформаційно-просвітницьку діяльність: надання консультаційно-просвітницьких послуг, інформування населення, проведення тренінгів та іншої освітньої діяльності з розв'язання соціальних проблемних питань [10].

Значними ресурсами для розширення можливостей освітнього середовища університету та налагодження партнерської взаємодії з роботодавцями володіють і державні заклади й установи, зокрема такі, що надають соціальні послуги різним категоріям соціально незахищеного населення: територіальні центри соціального обслуговування, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, центри зайнятості, центри професійної реабілітації, центри соціально-психологічної реабілітації неповнолітніх, центри соціальної адаптації та інші заклади. Їхня співпраця з закладами вищої освіти надала можливість залучити значно більшу кількість ресурсів для охоплення навчально-професійних завдань підготовки фахівців, а також ефективно розв'язувати спільні питання, залучаючи викладачів та студентів до проведення благодійних акцій та виставок, організації фестивалів, конкурсів, профорієнтаційних ярмарків.

Водночас ми вважаємо, що залучаючи ресурси партнерів, зокрема й державних закладів та громадських організацій, необхідно дбати про спільну мету професійної підготовки й завдання тих видів діяльності, до яких вони долучаються задля підтримання і створення «нового» формату спільної діяльності майбутніх фахівців в освітньому середовищі університету. У цьому випадку, застосування засобів та сукупності ресурсів (інституційних, нормативно-правових, науково-методичних) забезпечує процес передачі, обмін знаннями та інноваційним досвідом між учасниками освітньої діяльності та фахівцями державних закладів та громадських організацій [11, с. 158].

Проте, особливого значення для розширення ресурсів підготовки фахівців набували можливості співпраці громадських організацій із соціально орієнтованими бізнес-структурами. З огляду на важливість для університету партнерської взаємодії між бізнес-структурами та громадськими організаціями, де завдяки традиційним формам партнерства (філантропічне партнерство, взаємний обмін ресурсами, стале партнерство, корпоративне волонтерство [12]) уже відпрацьовано механізми для спільної роботи. Саме тому, можливою стала співпраця не тільки з громадськими

організаціями та закладами державного (або комунального) підпорядкування, але й із бізнес-структурами, які орієнтовані на розв'язання суспільних проблем. Водночас встановлення соціальних зв'язків та відносин досягалося через залучення ресурсів до всіх форм співпраці в напрямках організації та проведення круглих столів із вивчення інноваційного досвіду, конкурсів студентських соціальних проєктів, профорієнтаційних та інформаційно-освітніх заходів, залучення до волонтерської діяльності та до впровадження інноваційних технологій.

Вкрай важливим для якісної підготовки фахівців до майбутньої професійної діяльності є реалізації партнерської взаємодії університетів з органами місцевого самоврядування. Щодо форм реалізації такого співробітництва університетів із територіальними громадами, які спрямовуються на підвищення соціальної згуртованості молоді, дорослих та людей похилого віку до спільної діяльності та взаємодії в розв'язанні проблем територіальної громади. Саме в такій площині вибудовувалися механізми співпраці закладів вищої освіти, тим самим здійснювалась акумуляція та поєднання ресурсного забезпечення всіх суб'єктів партнерської взаємодії задля розширення можливостей освітнього середовища університету

Зрозуміло, що для підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності організація партнерської взаємодії можлива як на рівні соціальних інституцій у межах одного сектору співпраці (організації громадянського суспільства та державні заклади й установи), так і на рівнях міжсекторальної співпраці (органи місцевого самоврядування, соціально орієнтований бізнес, організації громадянського суспільства та ЗМІ). Водночас застосування найбільш ефективних форм та методів партнерської взаємодії вирішували перспективні завдання з професійного розвитку майбутніх фахівців в умовах освітнього середовища університету.

5. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ /CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Узагальнення результатів дослідження, що проведено, надає нам підстави стверджувати про: взаємну зацікавленість соціальних партнерів у співпраці з університетом щодо розширення можливостей для розвитку професійного потенціалу майбутніх фахівців; наявність особливого поєднання ресурсів соціальних інституцій для здійснення підготовки студентів до інноваційної практики; спроможність університету долучатися до конструктивного розв'язання соціальних проблем у партнерстві з іншими державними установами, громадськими організаціями та бізнес-структурами; розширення інфраструктури суб'єктів партнерської взаємодії (громадські організації, соціально-орієнтовані бізнес-структури, державні (комунальні) заклади, органи місцевого самоврядування) із закладами вищої освіти, зокрема університетами; доцільність застосування методів та форм співпраці університетів, які здійснюють підготовку майбутніх фахівців щодо оптимізації та удосконалення системи вищої освіти.

Доведено, що позитивні тенденції розвитку соціального партнерства в розв'язанні конкретних соціальних проблем додають суттєвого значення створенню й функціонуванню спеціально організованому середовищу закладів вищої освіти, у якому здійснюється підготовка фахівців до професійної діяльності. Залучення певних ресурсів для інноваційного розвитку освітнього середовища університету здійснювалося згідно з пріоритетними напрямками закладів вищої освіти відповідно до реалізації партнерської взаємодії з іншими суб'єктами соціального партнерства.

До подальших перспективних напрямів дослідження можна віднести можливість вивчення соціально-екологічних перспектив моделі «Quintuple Helix» щодо особливостей розширення партнерської взаємодії університетів з організаціями, які сприяють захисту й підтримці навколишнього середовища.

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Stibbe D., 2014. *Global development goals: Partnerships for progress*. – UNA-UK, 2014. Available at: <www.thepartneringinitiative.org/wp-content/uploads/2016/09/Partnerships-for-Progress-Stibbe-article.pdf>.
2. Kvieskienė, G. ir Kvieska, V., 2012. *Socialinės partnerystės įtaka inovacijoms*. Monografija, Vilnius: *Lietuvos edukologijos universitetas*.
3. Воробьева, С. В., 2018. *Управление образовательными системами*, Москва: Юрайт, с. 491.
4. Національна доповідь – 2017 «Цілі Сталого Розвитку: Україна». 2017. Available at: <C:/Users/HP/Desktop/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf>.
5. Etzkowitz, H., Leydesdorff, L., 1995. The Triple Helix – University-Industry-Government Relations: A Laboratory for Knowledge Based Economic Development, *EASST Review*, Vol. 14, No. 1, pp. 14–19. Available at: <<https://ssrn.com/abstract=2480085>>.
6. Leydesdorff, L., 2012. *The Triple Helix of University-Industry-Government Relations*. forthcoming in: Elias Carayannis and David Campbell (Eds.), *Encyclopedia of Creativity, Innovation, and Entrepreneurship*, New York: Springer. Available at: <<https://ssrn.com/abstract=1996760> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1996760>>.
7. Carayannis, E. G., Campbell, D. F., 2009. «Mode 3» and «Quadruple Helix»: toward a 21st century fractal innovation ecosystem» *Int. J. Technology Management*. 46(3/4), с. 201–234. DOI:10.1504/IJTM.2009.023374.
8. Коляденко, С. М., 2012. Теоретико-концептуальні засади соціального партнерства ВНЗ та державних і недержавних організацій. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя, Сер.: Психолого-педагогічні науки*, с. 41–45.
9. Кравчук, В. М. 2007. Деякі підходи до класифікації громадських організацій в Україні. *Вибори та демократія*, 1 (11), с. 48–53.
10. Дубич, К. В., 2017. Участь громадських організацій у публічному управлінні системою соціальних послуг. *Державно-управлінські студії*. 2. Available at: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/deruprs_2017_2_16>.
11. Савельчук, І. Б., 2019. Ресурсне забезпечення інноваційного освітнього середовища підготовки соціальних працівників. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: педагогіка. соціальна робота*, 2 (45), с. 154–159. DOI:10.24144/2524-0609.2019.44. с. 154–158.
12. *Як налагодити партнерство: рекомендації для бізнесу* [Електронний ресурс]. Available at: <http://www.csr-ukraine.org/userfiles/fileЯк_налагодити.pdf>.

THE IMPACT OF SOCIAL PARTNERSHIP ON THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE UNIVERSITY ENVIRONMENT: QUADRUPLE HELIX

Irina Savelchuk,

Ph. D., Associate Professor,
Department of theory and technology of social work
Dragomanov National Pedagogical University
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6813-4548>
iraut@ukr.net

Natalia Seiko,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Department of social technology
Zhytomyr Ivan Franko State University
Zhytomyr, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6197-9553>
sejkona.zdu@gmail.com

Natalia Andriichuk,

Ph. D., Associate Professor,
Department of foreign languages and newest learning technologies
Zhytomyr Ivan Franko State University
Zhytomyr, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8194-5417>
andriychuknata@zu.edu.ua

Abstract. In the article the features of social partnership influence on the process of innovative development of the educational environment in higher education institutions are revealed. The authors consider the contradictory nature of the concept "university educational environment", which is determined by its essential characteristics and interrelations of the educational process participants.

The content and structural components of social partnership aimed at transforming the university's educational environment are carefully analyzed. The prospects for the practical implementation of the Quadruple Helix collaboration model are theoretically substantiated. This model aims at ensuring a coordinated interaction of all participants in the process of training professionals for future professional activities. In the article the possibilities of a partnership interaction strategy in the process of creating an appropriate educational environment in higher education institutions as the main condition for improving the quality of training of future specialists are revealed.

The authors make the analysis of the potential of environment for the training of specialists in higher education institutions aimed at updating the environmental approach, the application of which allowed to reveal the significance of the interactions of a specially created educational environment (innovative, inclusive).

Of particular importance are the signs of impact on capacity of the environment, which should create and lead to the successful functioning of the educational environment of higher education institutions – universities in particular.

It is proved that enhancing the educational environment of higher education institutions on the basis of the Quadruple Helix collaboration model ensures its innovative development in order to improve the training of specialists.

Keywords: educational environment; professional training; social partnership; Quadruple Helix Collaboration Model; an innovative educational environment; inclusive educational environment; partnership interaction of social institutions.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Stibbe D., 2014. *Global development goals: Partnerships for progress*. – UNA-UK, 2014. Available at: <www.thepartneringinitiative.org/wp-content/uploads/2016/09/Partnerships-for-Progress-Stibbe-article.pdf>.
2. Kvieskienė, G. ir Kvieska, V. 2012. Socialinės partnerystės įtaka inovacijoms. Monografija. Vilnius: *Lietuvos edukologijos universitetas*.
3. Vorobeva, S. V., 2018. Upravlenie obrazovatelnyimi sistemami [Educational systems management], Moskva: Yurait, s. 491.
4. Natsionalna dopovid – 2017 «Tsili Staloho Rozvytku: Ukraina», 2017 [National Development – 2017 “Strength of Steel Development: Ukraine”]. Available at: <file:///C:/Users/HP/Desktop/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf>.
5. Etzkowitz, H., Leydesdorff, L., 1995. The Triple Helix – University-Industry-Government Relations: A Laboratory for Knowledge Based Economic Development, *EASST Review*, Vol. 14, No. 1, pp. 14–19. Available at: <<https://ssrn.com/abstract=2480085>>.
6. Leydesdorff, L., 2012. *The Triple Helix of University-Industry-Government Relations*. forthcoming in: Elias Carayannis and David Campbell (Eds.), *Encyclopedia of Creativity, Innovation, and Entrepreneurship*, New York: Springer. Available at: <<https://ssrn.com/abstract=1996760> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1996760>>.
7. Carayannis, E. G., Campbell, D. F., 2009. «Mode 3» and «Quadruple Helix»: toward a 21st century fractal innovation ecosystem» *Int. J., Technology Management*, 46 (3/4), c. 201–234. DOI:10.1504/IJTM.2009.023374.
8. Koliadenko, S. M., 2012. Teoretyko-kontseptualni zasady sotsialnoho partnerstva VNZ ta derzhavnykh i nederzhavnykh orhanizatsii [Theoretical and conceptual principles of social partnership of universities and state and non-governmental organization]], *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia. Ser.: Psykhologo-pedahohichni nauky*, s. 41–45.
9. Kravchuk, V. M., 2007. Deiaki pidkhody do klasyfikatsii hromadskykh orhanizatsii v Ukraini [Some Approaches to Classification of Public Organizations in Ukraine], *Vybory ta demokratiia*. 1(11), s. 48–53.
10. Dubych, K. V., 2017. Uchast hromadskykh orhanizatsii v publicnomu upravlinni systemoiu sotsialnykh posluh [Participation of public organizations in public management of the social services system], *Derzhavno-upravlinski studii*. 2. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/deruprs_2017_2_16>.
11. Savelchuk I. B., 2019. Resursne zabezpechennia innovatsiinoho osvitnoho seredovyscha pidhotovky sotsialnykh pratsivnykivm [Resource providing an innovative educational environment for training social workers], *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: pedahohika. sotsialna robota*. 2 (45), c. 154–159. DOI:10.24144/2524-0609.2019.44.s.154-158.
12. *Iak nalahodyty partnerstvo: rekomendatsii dlia biznesu* [How to Set Up a Partnership: Guidelines for Business]. Available at: <<http://www.csr-ukraine.org/userfiles/fileIaknalahodyty.pdf>>.